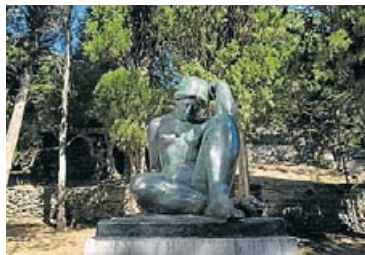

TRESORS P. 12-13

La 'Mediterrània'
d'Aristides Maillol:
l'estètica és
el missatge

CULTURA P. 06-07

La història de la
salsa en 10
cançons de
Rubén Blades

ARA MENGEM P. 15

Vieires XXL amb
tubercles i tòfona
de la mà del xef
Pere Patuel

#02 DILLUNS 17/07/2017

estiu

SANTI IGLESIAS

¿ANEM A
BUSCAR
OR?

SANTI IGLESIAS

TEXT NEREIDA CARRILLO

Són un patrimoni natural de valor incalculable, però la seva rellevància no s'acaba aquí. Els rius catalans representen molt més: font de vida, motor econòmic per a la indústria, fronteres naturals, vertebradors del territori, elements identitaris... Catalunya està marcada per les aigües que la solquen, des de les muntanyes dels Pirineus fins a la costa més meridional del país.

Durant algunes etapes de la història s'ha viscut al marge d'aquests preuats tresors naturals, però últimament ha ressorgit l'interès no només per preservar-los i conèixer-ne la diversitat de la fauna i la flora que els habiten, sinó també per convertir-los en centres d'activitat. A més de passejar pels seus marges, remullar-s'hi per suportar la canícula i fer-hi activitats esportives com ara baixar en caiac o barca, sorgeixen altres propostes més originals al voltant dels rius. Algunes volen retre homenatge a la història dels rius i a les gents que els habitaven i hi treballaven.

Buscadors d'or al Segre

La història és bastant desconeguda, però el cert és que Catalunya té alguns rius aurífers, és a dir, dels quals es pot

extreure or. Un d'ells és el Segre. A Balaguer, el Centre d'Interpretació de l'Or del Segre organitza un taller d'iniciació a la recerca artesanal d'or. L'activitat està pensada per a famílies i està programada cada dimecres al matí i cada dissabte a la tarda dels mesos de juliol i agost. "Intentem que, durant una estona, la gent es posi en la pell dels autèntics buscadors d'or", explica Mireia Subirada, tècnica del Centre d'Interpretació.

El taller dura dues hores, durant les quals els improvisats buscadors d'or aniran ben equipats. Pics, pales, cubells, galledes, sedassos i àbacs són algunes de les eines necessàries per fer la feina, uns utensilis que el Centre d'Interpretació proporciona als visitants. Per trobar or caldrà tenir paciència i seguir un procés meticulós, però gairebé sempre hi ha pre-

RIUS MOLT MÉS QUE UN LLOC PER REMULLAR-SE

**ELS ENTORNS FLUVIALS CATALANS S'OBREN AQUEST ESTIU
A ACTIVITATS CULTURALS, FAMILIARS I DE NATURA**

1. Una família participant en el taller d'iniciació a la recerca artesanal d'or al riu Segre, organitzat pel Centre d'Interpretació d'Or del Segre.
2. Un grup de persones fent una passejada amb llagut pel riu Ebre.

TJERK VAN DER MEULEN

mi. “Se n’acostuma a trobar sempre. Per cada cubell de sorra del riu s’extreuen un parell de partícules d’or, palletes molt petites semblants a la purpurina”.

Els visitants hauran de seguir les recomanacions dels experts per destriar l’or autèntic d’altres metalls semblants com la pirita i el granit. A més d’aprendre a diferenciar aquests materials, els visitants també es familiaritzaran amb la vegetació del Segre i amb la història relacionada amb l’extracció d’aquest metall. “L’or prové dels Pirineus. L’erosió, el vent i la pluja fan que es desprengui i caigui als rius; el corrent l’arrossega”, explica Subirada.

L’extracció d’or al Segre va viure dues èpoques d’esplendor: la primera entre els segles IX i XI i la segona, més endavant, durant els segles XVI i XVII, quan es va descobrir el mercuri, que ac-

tuava com a amalgamant per a l’or i reduïa els costos d’extracció. Això sí, a costa de la salut de les persones que hi treballaven. Subirada explica que la recerca d’or al riu “era una activitat que duïen a terme les dones i els nens”, normalment a l’hivern, quan les feines del camp concedien una treva, i que servia com “una ajuda a l’economia familiar”. A partir del segle XVIII es va abandonar perquè no sortia rendible. Ara el Centre d’Interpretació d’Or del Segre es proposa recuperar aquesta activitat com una proposta d’oci familiar.

Passejada en llagut per l’Ebre

A més de baixades en caiac o canoa, l’Ebre ofereix altres opcions per a turistes menys intrèpids. Una alternativa més tranquil·la i que permet als visitants bussejar per la història i el patrimoni na-

tural és la passejada en llagut. Benifallet, al Baix Ebre, és una de les poblacions que ofereixen aquesta opció. Els llaguts eren antics vaixells de transport fluvial de mercaderies dels quals ara s’han fet rèpliques en ple segle XXI. “L’Ajuntament de Benifallet decideix homenatjar, des de l’explotació turística, els antics llaguters. La navegació fluvial va ser molt important com a motor econòmic. Homenatgem sobretot la feina i l’esforç que representava”, explica Sílvia Folqué, regidora de Turisme de Benifallet.

Els mesos de juliol i agost s’ofereixen quatre passejades al dia, dues al matí i dues a la tarda. Durant el recorregut, que dura una hora, s’explica la vegetació de la zona, diferents punts d’interès i també la importància del riu com a element vertebrador del territori. L’any passat, més de 8.400 persones van pas-

sejar per les aigües de l’Ebre gràcies al llagut de Benifallet, que es va posar en marxa el 2002 i fa un any va regularitzar les quatre passejades diàries.

Entre els llocs d’interès que els visitants poden conèixer durant la navegació hi ha les coves Meravelles i la serra del Cardó, un enclavament de gran importància perquè s’hi va construir, sobre un antic convent carmelità, el balneari de Cardó, en funcionament fins ben entrat el segle XX. La passejada en llagut per l’Ebre no és només un tomb per la història del transport de mercaderies, sinó també per èpoques més recents. Tant el balneari de Cardó com les coves Meravelles van servir de refugi durant la Guerra Civil; durant la travessia també es rememora la importància militar del riu en el conflicte.

El llagut trasllada els visitants al punt on conflueixen tres comarques ebrenques: el Baix Ebre, la Terra Alta i la Ribera d’Ebre. A més d’aquestes passejades que, amb menys freqüència, es mantenen durant altres mesos de l’any, a Benifallet es fan més activitats al riu com ara baixades amb piragua. A part de Benifallet, també es pot navegar amb llagut, com els avantpassats, en localitats com Ascó, Miravet i Tortosa.

Música, bicicletes i ocells

El riu serveix d’escenari musical aquest estiu a Martorell. El pont del Diable, sobre el riu Llobregat, és l’emplaçament on se celebra aquest juliol el festival PAS. Les nits dels caps de setmana d’aquest mes ballaran a so de jazz, flamenc, *funk*, *dixieland* i música clàssica en la quarta edició d’aquesta proposta cultural estiuenca en què els ritmes es combinen amb la brisa i la remor de les aigües del Llobregat. “El riu aporta un marc incomparable per fer diferents activitats”, afirma Mireia Monfort, consellera de Turisme del Consell Comarcal del Baix Llobregat.

A més d’aquest festival, també s’han programat altres propostes com ara passejades en bicicleta des de Sant Boi fins al Prat de Llobregat, amb una bona part del recorregut vorejant el riu. L’excursió, programada per als dies 22 i 29 de juliol, comença a l’estació de ferrocarrils de Sant Boi i acaba a la platja del Prat. Durant el recorregut els participants coneixen la història i l’evolució del riu, com també quina és la fauna i flora que l’habita. La gran diversitat d’animals que hi ha al Llobregat suscita força interès i, de fet, durant tot l’any molts municipis promouen sessions d’avistament d’ocells i tallers de seguiment dels seus rastres.

Per a Monfort, el Llobregat, un riu amb un passat industrial, s’està recuperant ara com a espai per a activitats lúdiques, culturals, familiars i de coneixement de natura. Els espais naturals del delta i el parc agrari del Baix Llobregat atrauen visitants encuriats pel paisatge. “La població i els diferents municipis hem viscut una mica d’esquena al riu. No hem aprofitat tot el que se’n podria aprofitar. Queda reflectit en el paisatge, que ha sigut molt industrial, però hem sigut capaços entre tots de capgirar-ho”, assegura Monfort. La consellera augura un futur on creixeran encara més les activitats vinculades al riu destinades a turistes i ciutadans. S’incrementaran, vaticina, amb el projecte de la Via Blava, que pretén fer transitable un recorregut seguint el riu que connecti Castellar de n’Hug, a la serra del Cadí, amb el Prat.